

Itsehallintoalueen tehtävät

Kuulemistilaisuus 13.1.2016, säätytalo

Varatoimitusjohtaja Anssi Kujala, Suomen Yrittäjät

Reformikokonaisuus huomioitava

- Kuntalain uudistus, normeja puretaan ja toisen asteen ammatillinen koulutus, pohditaan kuntien tehtäviä jne.
- Hankintalain uudistus: Julkisilla hankinnoilla on merkittäviä aluetaloudellisia htv- ja bkt-vaikutuksia
 - 78 % yrittäjistä on kiinnostunut julkisista hankinnoista
 - Hankinnat järjestettävä niin että pk-yritykset pääsevät osallistumaan tarjouskilpailuihin tasapuolisesti
 - Uudistuksessa valtakunnallinen yhteishankintayksikkö ja tukipalveluyksiköt
 - Riskinä hankintakokojen kasvaminen
 - Asetetaanko näille aluetaloudellisia tai yritysvaikutuksiin liittyviä tavoitteita?

Itsehallintoalue on elinkeinopoliittinen toimija

- Sote-uudistuksen suunta on pienemmistä yksiköistä isompiin, leveämmälle osaamis- ja rahoituspohjalle.
- Yrityspalveluiden osalta osittain suorasta valtio-ohjauksesta ja valtakunnan tason yhteistyöstä ollaan suuntaamassa itsehallintoalueille eli kapeammalle pohjalle.

- **Itsehallintoalue on uusi, kunnista riippumaton toimija**
 - kunnilla ei rahoitusvastuuta eikä enää mm. mahdollisuutta omistajaohjaukseen
- **Sote-palveluiden järjestämisvelvollisuuden lisäksi siitä muodostuu merkittävä alue- ja elinkeinopoliittinen toimija**

- **Itsehallintoalueesta tulee yrittäjien kannalta tärkeä toimija**

Sote ja aluehallinto nyt

SOSIAALI

Kunnat
kuntayhtymät
yli 200

Erityishuolto-
piirit
17

TERVEYS

perus-
terveyden-
huolto

Kunnat
kuntayhtymät
yli 200

erikoissairaanhoito

SHP
20

erikois-
vaativa-
sairaanhoito

ERVAT
5

RAHOITUS

kunta-
vero

valtion-
osuudet

Kunnat
317

Valtio
1

HALLINTO

aluehallinto

Maakunnan liitot
18 + 1

Valtion
keskushallinnon
virastot ja
laitokset
70

Valtion
paikallishallinnon
virastot ja
laitokset
97

Sote- ja aluehallinto

SOSIAALI ja **TERVEYS & HALLINTO**

vaalit

RAHOITUS

**ALUEEN ELINKEINOT
& KEHITTÄMINEN**

Itsehallintoalueet

Sote-alueet 15

valtioneuvosto tekee
järjestämispäätöksen

- työnjako
- investointilinjaukset
- valinnanvapauden toteuttaminen

perustason sosiaali-
ja terveystoimintat

erikoistason
sosiaali- ja
terveystoimintat

maakuntaliittojen tehtävät

- alueiden kehittäminen
- EU-rahoitus
- alueellinen maankäyttö

ELY-keskusten tehtävät

- alueiden kehittäminen
- elinkeinoelämän kehittäminen

**PÄÄSÄÄNTÖNÄ
VALINNANVAPAAUS**

**VALINNANVAPAAUS
SOVELTUVIN OSIN**

**Valtio
1**

sava-maksu
vai
?

kokonaisvero-
aste ei saa
nousta

**Kunnat
317**

terveyden ja
hyvinvoinnin
edistäminen

**VAPAUTTAA
KUNNAT
LUOMAAN
ELIN-
VOIMA**

perusopetus,
varhaiskasvatus
kaavat/
maankäyttö/
kunnallis-tekniikka
kuntatasolla
muu jäljelle jäävät

Erillinen valtion lupa- ja valvontaviranomainen?

Itsehallintoalueelle kaavailut tehtävät (pl. sote) ja niiden yritysvaikutukset (esimerkkejä)

- Alueen suunnittelu ja kaavoitus sekä kehittäminen huomioimalla alueen erilaisista lähtökohdista johtuvat tarpeet ja vahvuudet.
- Rakennerahastohankkeiden, kuten ESR, maaseuturahasto, aluekehitysrahasto (EAKR), rahoittamisesta vastaaminen.
- Syrjäytymisen ja pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyhankkeet.

Alueellisen kehittämisen tehtävät

Elinvoiman edistämisen tehtävät

- Yritysten neuvonta-, kehittämis- ja rahoituspalvelut.
- Alueelliset kehittämis- ja työllistämishankkeet.
- Valtakunnallisten tiehankkeiden ohjaus, teiden kunnossapito, rakentaminen ja parantaminen.

- Liikenteeseen ja ympäristöasioihin liittyvät lupa-asiat, ohjaus ja valvonta.
- Rakennerahastojen ja muiden hankkeiden valvonta.

Harkintavaltaa sisältävät, demokraattisen ohjauksen ja päätöksenteon alaan kuuluvat tehtävät

Muut tehtävät, jotka jo nykyisin hoidetaan kuntaa laajemmilla alueilla

- Pelastustoimi
- Koulutustarpeiden ennakointi ja suunnittelu.
- Matkailun edistäminen.

Yritysten kehittämispalvelut itsehallintoalueille

- Itsehallintoalueen yrityspalveluyksikkö:

KESKEISTÄ:

**Asiakaslähtöisyys, sujuvat palveluprosessit,
digitalisaatio ja innovatiiviset sekä
kustannustehokkaat palveluratkaisut**

- Yrittäjien yhdenvertaisuus alueesta riippumatta
- Monituottajamalli
- Yhden luukun periaate

Tilaaaja-tuottaja

- Hallituksen linjaus soten osalta:
 - Itsehallintoalueet erottavat sisäisessä valmisteluprosessissaan ja -organisaatiossaan sote-järjestämistehtävien valmistelun itsehallintoalueen oman tuotannon johtamisesta. Tämä tarkoittaa, että tuotantoa johtavat ammattijohtajat erillään järjestämistä koskevasta päätöksenteosta.

Suomen Yrittäjät:

- Järjestäjän ja tuottajan erottaminen kaikissa itsehallintoalueen tehtävissä.

Itsehallintoalueen tehtäväjako

JÄRJESTÄJÄ

- Vastuu määritetyistä tehtävistä

Yhden luukun
periaate ja
digitalisaatio!

TUOTTAJA

- Itsehallintoalue itse
- Yritykset
- Säätiöt
- Yhdistykset

= monituottajamalli

Vaalit tärkeä nivelvaiheessa

- Ylintä päätösvaltaa käyttää suorilla vaaleilla valittu valtuusto
- Hallitus: *Itsehallintoalueen tulee ennen palveluiden tuottamista itse vertailla oman palvelutuotannon tehokkuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää yksityisen ja kolmannen sektorin tuotantoa sekä mahdollisuuksia järjestää palvelutuotanto yhteistyössä muiden itsehallintoalueiden kanssa.*
 - Vaatii linjauksia jo ”nivelvaiheessa” ennen kuin itsehallintoalueet aloittavat (1.1.2019)
 - Itsehallintoalueen vaalit pyrittävä järjestämään kuntavaalien yhteydessä
 - Vaalien samanaikaisuudella pystytään huomioimaan keskustelussa ”elinkeinopolitiikka” ja elinvoimakysymys

Kunнан рооли

Kaksiportainen palvelujärjestelmä yrityksille

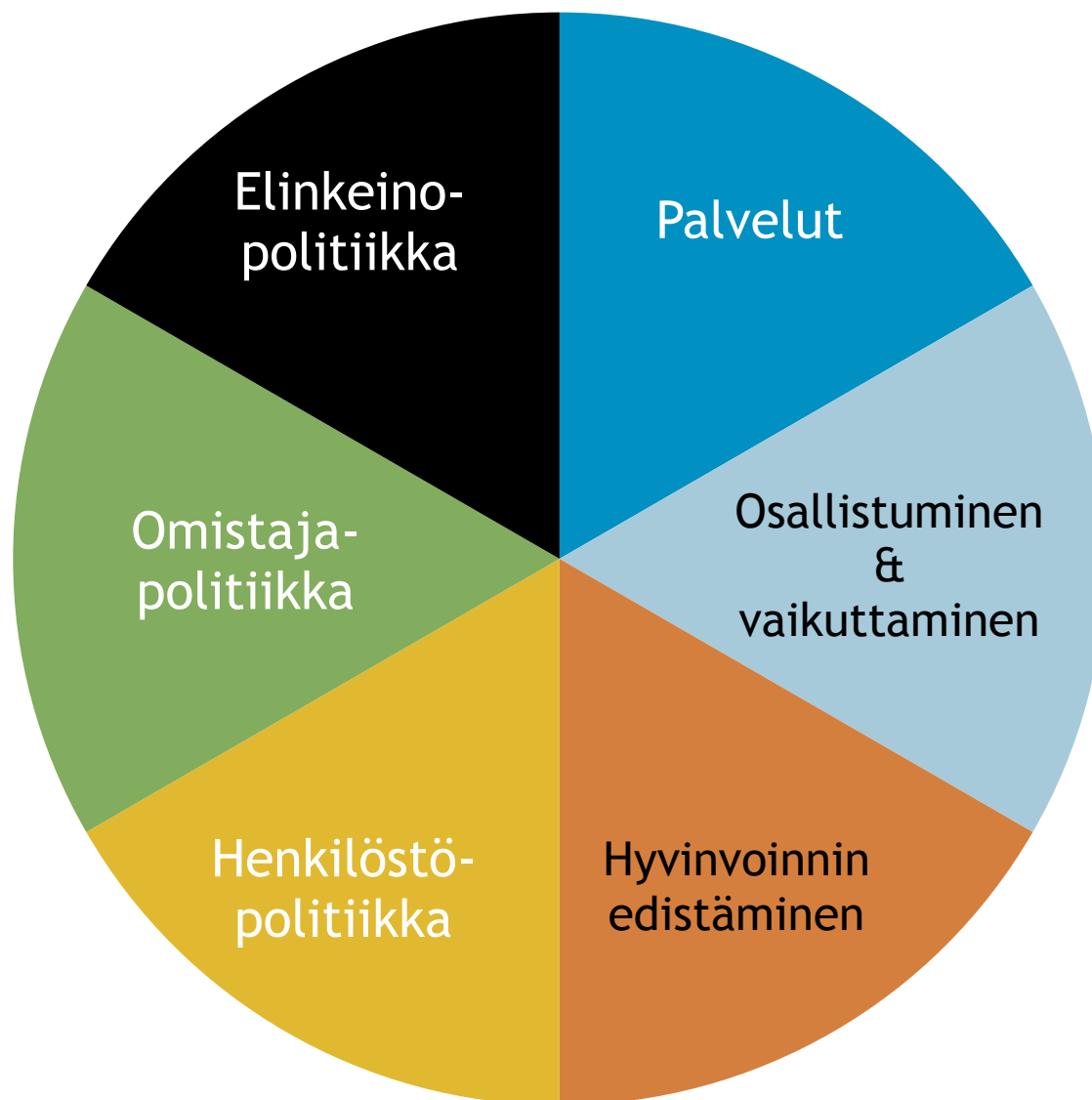
- Koko yrityspalvelujärjestelmää tarkasteltava
 - Pelkkä palveluiden siirtäminen itsehallintoalueille poliittiseen ohjaukseen ei tuo yrityksille lisäarvoa, huomioon yritysten näkökulma.
- Itsehallintoalueilla:
 - A) Aluekehittämistehtävät
 - B) Yritysten kehittämispalvelut
- Välittömästi ja suoraan yrityksille suunnattujen palveluiden järjestämisvastuu kaksiportainen:
 - sekä itsehallintoalueet että kunnat vastaisivat jatkossa osaltaan palveluiden järjestämisestä.
 - Rakenteella pyrittävä selkiyttämään yrityspalveluiden ja kehittämisrahoituksen tarjoamista.

Kuntien rooli yrittäjille edelleen tärkeä

- Sote-palveluiden järjestämisvastuun poistuminen kunnilta siirtää painopistettä enemmän elinvoiman edellytysten parantamiseen.
 - yrittäjyyden ymmärtäminen ja yrittämisen toimintaedellytysten edistäminen ovat jatkossakin avainrooleissa kuntasektorin päätöksenteossa.
- Koko alueen elinvoiman kehittäminen.
 - Kunnan elinkeinopolitiikan onnistumisella on keskeinen vaikutus kunnan ja koko alueen elinvoiman kehittymiseen.
 - Elinkeinopolitiikkaa ei myöskään voi tehdä tehokkaasti vain yhden kunnan lähtökohdista, vaan siinä on huomioitava koko ympäröivä alue.

Kuntastrategia 1.6.2017

Toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet ja valinnat ohjaamaan tulevaisuuden tekemistä

Kiitos mielenkiinnosta.

www.yrittajat.fi/kunta

0400 567 925

09 2292 2942

anssi.kujala@yrittajat.fi

@Anssi_Kujala

www.facebook.com/anssi.kujala.7

www.yrittajat.fi